

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Էջ
ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	3
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	6
ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	7
ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	8
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	9
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	10

Հիմնադրամի գտնվելու վայրը՝	ՀՀ, ք. Երևան 0037, Ուլնեցու 31
Իրավական ձևը՝	Հիմնադրամ
Հիմնական գործունեության նկարագիրը՝	Կազմակերպության գործունեության բնույթը ներկայացված է Ծանոթագրություն 1-ում
Գործադիր տնօրեն՝	Աշոտ Կիրակոսյան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի (“ՀՏԶՀ” կամ “Հիմնադրամ”) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, կապիտալում փոփոխությունների, և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում ՀՏԶՀ-ի ֆինանսական վիճակը 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Հաշվապահների Միջազգային Դաշնության (ՀՄԴ) ներքո գործող Աուդիտի և Երաշխավորման Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի (ԱՌՄՍԽ) կողմից հրապարակված Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համարե պարբերությունում»:

Մենք անկախ ենք ՀՏԶՀ-ից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՍԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

ՀՏԶՀ-ի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խաղախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

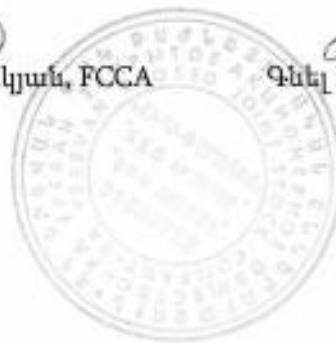
- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից

պահանջվում է աուդիտորի հաշվետվությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

Ղեկավարությանը, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ
27 հունիսի, 2019թ.

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

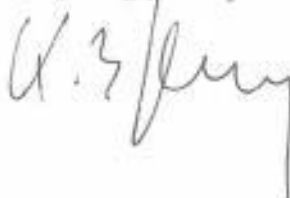

Գնեկ Խաչատրյան, FCCA
Աուդիտոր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	ծնթ.	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	3	126,972	148,702
Ստացվելիք ֆոնդեր	4	163,679,456	177,901,454
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		163,806,428	178,050,156
Ընթացիկ ակտիվներ			
Կանխավճարներ	5	3,024,241	3,508,432
Դրամական միջոցներ	6	29,049,161	24,984,468
Այլ դեբիտորական պարտքեր		812,122	-
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		32,885,524	28,492,900
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		196,691,952	206,543,056
ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Կապիտալ			
Հիմնադիրների ներդրումներ	7	151,631	151,631
Կուտակված դեֆիցիտ		(155,989)	(184,536)
Ընդամենը կապիտալ		(4,358)	(32,905)
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Շնորհներ կառավարությունից	8	195,168,498	205,985,312
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		195,168,498	205,985,312
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտքեր	9	715,701	590,649
Այլ կրեդիտորական պարտք		812,111	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		1,527,812	590,649
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		196,691,952	206,543,056

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 27-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան
 Գործադիր տնօրեն

Էսոն Դուլյան
 Ֆինանսավարչական տնօրեն

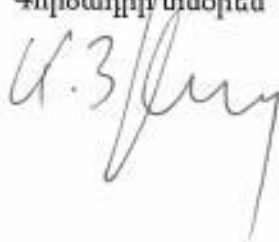

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

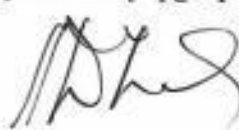
	Ծնթ.	2018 ԱՄՆ դոլար	2017 ԱՄՆ դոլար
Ծրագրային ծախսեր	10	(19,231,713)	(12,627,114)
Եկամուտ շնորհներից	8	19,231,713	12,627,114
Այլ եկամուտ/(ծախս), զուտ		93,551	3,046
Օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերությունից, զուտ		(38,706)	(14,340)
Տարվա արդյունք մինչև հարկումը		54,845	(11,294)
Շահութահարկ		(26,298)	(612)
Տարվա արդյունք		28,547	(11,906)
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Տարվա համապարփակ արդյունք		28,547	(11,906)

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 27-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան
 Գործադիր տնօրեն

Լևոն Դուլյան
 Ֆինանսավարչական տնօրեն

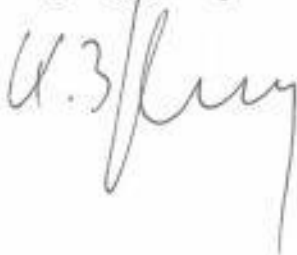

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Հիմնադիրների ներդրումներ ԱՄՆ դոլար	Կուտակված դեֆիցիտ ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 1 հունվարի 2017թ.	151,631	(172,630)	(20,999)
Տարվա արդյունք	-	(11,906)	(11,906)
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	151,631	(184,536)	(32,905)
Տարվա արդյունք	-	28,547	28,547
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	151,631	(155,989)	(4,358)

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2019թ. մայիսի 27-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան
Գործադիր տնօրեն

Լևոն Դուլյան

Ֆինանսավարչական տնօրեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

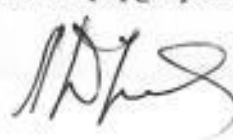
	2018 ԱՄՆ դոլար	2017 ԱՄՆ դոլար
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված ֆոնդեր		
Հրատապ ծրագրեր	7,656,104	-
ՄՆՏԶ	6,770,401	7,742,652
ՏՏԵԶ	2,311,786	144,255
SDC շնորհ	2,153,638	354,180
USAID շնորհ	1,624,103	2,387,119
ՄԱԲԾ	689,969	766,443
Ջերմուկ-2	1,441,622	-
Ջերմուկ-1	(115,829)	2,483,629
Այլ	127,482	-
	22,659,276	13,878,278
Ծրագրային ծախսեր		
Հրատապ ծրագրեր	(81,599)	-
ՄՆՏԶ	(7,175,121)	(6,965,221)
ՏՏԵԶ	(1,987,610)	(53,494)
SDC շնորհ	(2,310,280)	(107,916)
USAID շնորհ	(1,565,636)	(2,347,416)
ՄԱԲԾ	(4,139,254)	(4,502,864)
Ջերմուկ-2	(97,081)	-
Ջերմուկ-1	(1,229,909)	(1,030,769)
SDC շնորհ-1	-	(6)
Այլ	(40,848)	(16,045)
	(18,627,338)	(15,023,731)
Այլ գործառնական դրամական միջոցների հոսքեր, զուտ	-	35,637
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	4,031,938	(1,109,816)
Փոխարժեքային տարբերություններ	32,755	(15,903)
Դրամական միջոցների զուտ հոսք	4,064,693	(1,125,719)
Դրամական միջոցների մնացորդը տարեսկզբին	24,984,468	26,110,187
Դրամական միջոցների մնացորդը տարեվերջին	29,049,161	24,984,468

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 27-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան
 Գործադիր տնօրեն

Լևոն Դուլյան
 Ֆինանսավարչական տնօրեն

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Հիմնադրամը և գործունեությունը

Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամը (ՀՏԶՀ) Հայաստանի Սոցիալական Ներդրումների Հիմնադրամի (ՀՄՆՀ) իրավահաջորդն է 2015թ.-ից սկսած: ՀՏԶՀ-ն 04.08.2015թ.-ից գործունեությունը շարունակում է նոր կանոնադրության հիման վրա՝ շարունակելով ՀՄՆՀ-ի բնականոն գործունեությունը:

ՀՄՆՀ-ն ստեղծվել է 11.04.2000թ. միակ հիմնադիր ՀՀ Կառավարության № 162 որոշման համաձայն՝ որպես անկախ, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն՝ համայնքներում փոքրածավալ ենթակառուցվածքների վերականգնմանը և կենսամակարդակի բարելավմանը աջակցելու նպատակով: ՀՄՆՀ-ն գրանցվել է 2000թ. սեպտեմբերի 13-ին ՀՀ Արդարադատության նախարարության № 988 հրամանի համաձայն:

ՀՏԶՀ-ի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0037, Ուլնեցու 31:

ՀՏԶՀ-ն իրականացնում է ծրագրեր ուղղված.

- բնակչության բարեկեցության մակարդակի բարձրացմանը՝ սոցիալական և տնտեսական ենթակառուցվածքների և հանրային ծառայությունների, աշխատանքի, ներդրումային գործունեության որակի և հասանելիության բարելավման միջոցով,
- ՀՀ-ի տարածաշրջանների ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական հզորացմանը:

Ծրագրերը ֆինանսավորվում են ՀՀ Կառավարության կողմից՝ հիմնականում միջազգային դոնորներից ստացված ֆոնդերի միջոցներով: Զարգացման Միջազգային Ընկերակցությունը (ԶՄԸ, IDA), Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկը (ՎԶՄԲ, IBRD) և Ասիական Զարգացման Բանկը (ԱԶԲ, ADB) հանդիսանում են ամենախոշոր դոնորները:

Ծրագրերը համաֆինանսավորվում են՝

- ՀՀ Կառավարության,
- տեղական համայնքների և
- այլ հովանավորների կողմից:

1.2 Իրականացվող ծրագրեր

Հիմնադրման օրվանից ՀՏԶՀ/ՀՄՆՀ-ն իրականացրել է մի շարք հիմնական ծրագրեր՝ ՀՄՆՀ I, ՀՄՆՀ II, ՀՄՆՀ III, ՄՆՏԶ, ՍԱԲԾ և ՏՏԵԶ որոնց նպատակն է՝ բարձրացնել աղքատ և խոցելի խմբերի կենսամակարդակը հետևյալ միջոցներով.

ա/ աղքատ համայնքներում համայնքային ենթակառուցվածքների ու ծառայությունների ծածկույթի մեծացում, որակի և հասանելիության բարելավում,

բ/ համայնքային և քաղաքային մակարդակներով ինստիտուցիոնալ օժանդակ կարողությունների խթանում, որպեսզի բարելավվեն ծառայությունների մատուցման որակը և շարունակականությունը, համայնքային ներդրումները, հաշվետվողականությունը, և բարձրացվի շահառուների մասնակցությունը տեղական մակարդակով:

31.12.2018թ.-ին ավարտվող տարում, ՀՏԶՀ-ն իրականացրել է հետևյալ Ծրագրերը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

- “ՄՆՏԶ” - “Սոցիալական Ներդրումների և Տարածքային Ձարգացման” Օրագիրը, որը ֆինանսավորվում է ՀՀ-ի և ՎԶՄԲ միջև 08.04.2015թ.-ին կնքված IBRD Loan Number 8483-AM համաձայնագրով՝ 30,000,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է համայնքային և միջհամայնքային ենթակառուցվածքների որակի և հասանելիության բարելավումը:
Վարկի ֆինանսավորման ավարտը սահմանված է 30.06.2020թ.-ը:
- “ՄԱԲԾ” - “Մեյամիկ անվտանգության բարելավման Օրագիր”, որը ֆինանսավորվում է ԱԶԲ-ի և ՀՀ-ի միջև 19.10.2015թ. կնքված ADB Loan 3284-ARM վարկային համաձայնագրով՝ 83,600,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է կառուցել երկրաշարժադիմացկուն դպրոցներ և բարելավել բնական աղետներին արձագանքումը:
ՄԱԲԾ ծրագրի ավարտը սահմանված է 31.05.2024թ.-ը:
- “USAID շնորհ” - “Տեղական կառավարման բարեփոխումների” Օրագիր, որը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ-ի Միջազգային Ձարգացման Գործակալության (USAID) և ՀՏԶՀ-ի միջև 10.08.2015թ. կնքված Իրականացման նամակի 8,600,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է ֆինանսավորել 14 փորձնական խոշորացվող համայնքներում միջհամայնքային ծրագրերը:
Օրագրի ավարտը սահմանված է 10.08.2020թ.-ը:
- “ՏՏԵԶ” - “Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման” Օրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՎԶՄԲ-ի և ՀՀ-ի միջև 23.02.2016թ. կնքված IBRD Loan Number 8572-AM վարկային համաձայնագրով՝ 55,000,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է Հայաստանի ընտրված մարզերում (Կոտայք, Վայոց Ձոր, Սյունիք, Լոռի, Արմավիր, Արարատ) տեղական տնտեսության մեջ զբոսաշրջության ավելի մեծ մասնակցության համար ենթակառուցվածքային ծառայությունների և ինստիտուցիոնալ կարողությունների բարելավումը: Մասնավորապես, Օրագիրը աջակցում է բիզնես և ներդրումային միջավայրին՝ Փոքր և Միջին Ձեռնարկություններ (ՓՄՁ) ստեղծման, աճի, նորարարությունների համար:

Օրագիրն ուժի մեջ է մտել 29.12.2016թ.-ին: Օրագրի հետ կապված աշխատանքները սկսվել են 21.04.2017թ.-ից: ՎԶՄԲ Loan Number 8572-AM վարկի ֆինանսավորման ավարտը սահմանված է 30.04.2021թ.-ը:
- “SDC շնորհ” - 23.09.2016թ.-ին կնքված “Սոցիալական Ներդրումների և Տարածքային Ձարգացման” դրամաշնորհային ծրագիրը, որը ֆինանսավորվում է Շվեյցարիայի Ձարգացման և Համագործակցության Գործակալության (SDC) կողմից և ստորագրված 13.10.2016թ.-ին ՀՀ-ի և ՎԶՄԲ-ի միջև՝ 2,428,300 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է՝ բարելավել Հայաստանի հարավային մասում համայնքների կարողությունները՝ ապահովելու կայուն հանրային ենթակառուցվածքների և ծառայությունների հասանելիությունը իրենց քաղաքացիներին:
Օրագիրն ուժի մեջ է մտել 02.02.2017թ.-ին: Օրագրի աշխատանքները սկսվել են 15.03.2017թ.-ից: Օրագրի ավարտման ժամկետ է սահմանված 31.03.2019թ.-ը:
- ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի Ջերմուկ համայնքում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների լուծման ծրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներից 1,190,693.5 հազար դրամ գումարի չափով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

- ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի Ջերմուկ համայնքում տարածքային զարգացման աճի բևեռի ձևավորում Ծրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներից 697,939.9 հազար դրամ գումարի չափով:
- Հայաստանի Հանրապետության մարզերում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների լուծման ծրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներից 3,657,994.3 հազար դրամ գումարի չափով:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

2.1 Պատրաստման հիմունքները

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահների Միջազգային Ֆեդերացիայի կողմից ընդունված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն՝ ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ա) 2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

- ՖՀՄՍ 9 “Ֆինանսական գործիքներ”;
- ՖՀՄՍ 15 “Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ”;
- ՖՀՄՄԿ 22 “Արտարժույթով գործարքներ կանխավճարային եղանակով”

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

բ) Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՄ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

#	Հրապարակում	Հրապարակման որդեգրման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ժամկետը, երբ նախատեսվում է ՖՀՄՄ-ի կիրառումը	Ժամկետը, երբ Կազմակերպությունը պլանավորում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա
1	ՖՀՄՄ16 Վարձակալություն (2017)	ՖՀՄՄ 16 ստանդարտի համաձայն վարձակալը ճանաչում է վաճակալվող գույք հանդիսացող ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Վաճակալվող գույք հանդիսացող ակտիվները դիտարկվում և մաշվում են այլ ոչ ֆինանսական ակտիվների նման, իսկ պարտավորության գծով հաշվարկվում է տոկոսագումար: Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբում չափվում է վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք ապագա վարձավճարների ներկա արժեքով:	2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2019թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
2	ՖՀՄՄԿ 23 Շահութահարկի գծով անորոշություն (հրապարակվել է 2018թ. հունիսին)	Մեկնաբանությունը ներկայացնում է, թե ինչպես որոշել հարկվող շահույթը/վնասը, հարկային բազան, չօգտագործված հարկային վնասները, չօգտագործված հարկային զեղչերը և հարկային տոկոսադրույթները, երբ առկա է անորոշություն ՀՀՄՄ 12, “Շահութահարկեր”, ստանդարտի հաշվառման նպատակով:	Ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2019թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՏԶՀ-ի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է (USD):

2.4 Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Հիմնադրամը գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից:

Հաշվետու տարում առկա չեն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, որոնք կարող են հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնադրամի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված)
- Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից
- Մակարդակ 3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

2.5 Ֆինանսական գործիքներ - Ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Հիմնադրամի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Հիմնադրամի նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել (եթե այլ բան սահմանված չէ):

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Կրեդիտորական պարտքեր

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>	Ամորտիզացված արժեքով չափվող (Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր-2017)	
	31.12.2018թ. ԱՄՆ դոլար	31.12.2017թ. ԱՄՆ դոլար
Ստացվելիք ֆոնդեր	163,679,456	177,901,454
Դրամական միջոցներ	29,049,161	24,984,468
	192,728,617	202,885,922

<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>	Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	
	2018թ. ԱՄՆ դոլար	2017թ. ԱՄՆ դոլար
Կրեդիտորական պարտքեր	715,703	590,649
	715,703	590,649

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, կրեդիտորական պարտքեր:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդների և իրական արժեքի որոշման հետ կապված նշանակալի ոչ դիտելի էլակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Հնդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Հիմնադրամի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումն իրականացվում է հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

Հոգաբարձուների խորհրդի նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ հնարավորինս բացառելու Հիմնադրամի արդյունավետ գործունեությանը խանգարող հանգամանքների առաջացումը: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, որը հիմնականում առաջանում է բանկերում պահվող դրամական միջոցներից:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Հիմնադրամի ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Համաձայն Հիմնադրամի քաղաքականության՝ Հիմնադրամը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

	Մինչև 1 ամիս ԱՄՆ դոլար	1-ից 3 ամիս ԱՄՆ դոլար	3-ից 12 ամիս ԱՄՆ դոլար	1-ից 5 տարի ԱՄՆ դոլար	5 տարուց ավել ԱՄՆ դոլար
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Կրեդիտորական պարտքեր	4,651	163,516	308,908	238,626	-
	4,651	163,516	308,908	238,626	-

2.6. Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթը ՀՏԶՀ-ի ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող արժույթն է:

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ֆունկցիոնալ արժույթի միջին փոխարժեքը:

ՀՏՁՀ-ի բանկային հաշիվները վարվում, իսկ գործարքներն իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: ՀՀ դրամով արտահայտված գործարքները փոխարկվում են ԱՄՆ դոլարի հետևյալ կերպ.

- ՀՀ դրամով արտահայտված Հայաստանի Հանրապետության հատկացումները ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարով յուրաքանչյուր փոխանցման օրվա ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած փոխարժեքով,
- ՀՀ դրամով արտահայտված ծախսերի վճարումները կապալառուներին և այլ մատակարարներին ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարով վճարման օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած փոխարժեքով:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.17 դրամ:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.76 դրամ:

2.7. Դրամաշնորհներ կառավարությունից

Կառավարությունից ստացված դրամաշնորհները, որոնք որոշակի պայմաններով տրվում են ՀՏՁՀ կանոնադրական գործունեության իրականացման նպատակով, ճանաչվում են իրենց իրական արժեքով, երբ կա հիմնավորված երաշխիք, որ.

- ա) ՀՏՁՀ-ն կատարելու է դրամաշնորհներին հարակից պայմանները, և
- բ) դրամաշնորհներն ստացվելու են:

Հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում են և ճանաչվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ծախսերին վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում են և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում դրանք փոխհատուցում են այն ծախսումները, որոնց համար ստացվել են:

2.8 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները՝ ըստ անհրաժեշտության: Ընթացիկ վերանորոգումները և պահպանման ծախսերը ծախսագրվում են նրանց կատարման պահին: Հիմնական միջոցների բաղկացուցիչների փոխարինման ծախսերը կապիտալացվում են, իսկ փոխարինված բաղկացուցիչները ապաճանաչվում են:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ կիրառելով մաշվածության հետևյալ տարեկան տոկոսաչափերը՝

Մեքենասարքավորումներ	20%
Տրանսպորտային միջոցներ	20%
Գրասենյակային գույք	20%

2.9. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են բանկային հաշիվների մնացորդներից:

2.10. Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվառվում են՝ արժեքից հանելով արժեզրկումից կորուստները: Եթե կա հայտանիշ, որ կանխավճարի հետ կապված ակտիվը, ապրանքը կամ ծառայությունը չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար դուրս է գրվում, իսկ դրա համապատասխան արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվներ, որոնք ձեռք են իրականացվող բերվել ծրագրերի շրջանակներում ՀՏՀ-ում օգտագործման համար:

ԱՄՆ դոլար

Ծրագրեր	ՀՄՀ III	ՄՆՏԶ	USAID շնորհ	SDC շնորհ-1	SDC շնորհ	ՍԱԲԾ	ՏՏԵԶ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
Առ 1 հունվարի 2017թ.	332,202	116,618	24,119	17,909	-	44,117	-	534,965
Չեղբերումներ	-	5,777	4,112	-	-	-	711	10,600
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	332,202	122,395	28,231	17,909	-	44,117	711	545,566
Չեղբերումներ	-	2,400	848	-	5,488	287	-	9,025
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	332,202	124,795	29,079	17,909	5,488	44,404	711	554,588
<i>Գուտակված մաշվածություն</i>								
Առ 1 հունվարի 2017թ.	323,574	16,744	4,791	6,864	-	6,187	-	358,160
Տարեկան մաշվածության ծախս	8,628	16,044	4,080	3,546	-	6,317	88	38,703
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	332,202	32,788	8,871	10,410	-	12,504	88	396,863
Տարեկան մաշվածության ծախս	-	16,568	4,183	3,544	-	6,369	89	30,753
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	332,202	49,356	13,054	13,954	-	18,873	177	427,616
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>								
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	-	89,607	19,360	7,499	-	31,613	623	148,702
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	-	75,439	16,025	3,955	5,488	25,531	534	126,972

31.12.2018թ. դրությամբ 332,202 ԱՄՆ դոլար (31.12.2017թ.՝ 332,202 ԱՄՆ դոլար) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներն ամբողջությամբ մաշված են:

4. Ստացվելիք ֆոնդեր

Իրենցից ներկայացնում են ՀՏՀ ծրագրերի իրականացման համար ստացվելիք ֆոնդերը.

Ծրագիր	Նշում	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
ՏՏԵԶ	4.1	66,122,085	68,433,870
SDC շնորհ	4.2	-	2,164,470
ՄՆՏԶ	4.3	17,485,226	24,255,627
ՍԱԲԾ	4.4	74,292,770	76,357,222
USAID շնորհ	4.5	5,066,161	6,690,265
Հրատապ ծրագրեր	4.6	713,214	-
		<u>163,679,456</u>	<u>177,901,454</u>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.1 ՏՏԵԶ

	IBRD 8572-AM ԱՄՆ դոլար	ՀՀ Կառավարության համաֆին. ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Ստացելիք առ 31.12.2017թ.	54,729,104	13,704,766	68,433,870
Շնորհված	-	-	-
Ստացված	(1,913,887)	(397,898)	(2,311,785)
Ստացվելիք առ 31.12.2018թ.	52,815,217	13,306,868	66,122,085

4.2 SDC շնորհ

	SDC շնորհ ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Ստացելիք առ 31.12.2017թ.	2,113,385	51,085	2,164,470
Շնորհված	-	28,433	28,433
Ստացված	(2,113,385)	(79,518)	(2,192,903)
Ստացվելիք առ 31.12.2018թ.	-	-	-

4.3 ՄՆՏԶ

	IBRD 8483-AM ԱՄՆ դոլար	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Դոնոր ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2017	17,207,885	6,555,460	491,566	716	24,255,627
Շնորհված	-	-	-	-	-
Ստացված	(4,828,642)	(1,826,627)	(115,132)	-	(6,770,401)
Առ 31.12.2018	12,379,243	4,728,833	376,434	716	17,485,226

4.4 ՄԱԲԾ

	ADB Loan 3284-ARM ԱՄՆ դոլար	ՀՀ Կառավարության համաֆին. ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2017թ.	58,711,539	17,645,683	76,357,222
Շնորհված	-	-	-
Վերազնադատում	(1,374,483)	-	(1,374,483)
Ստացված	-	(689,969)	(689,969)
Առ 31.12.2018թ.	57,337,056	16,955,714	74,292,770

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.5 USAID շնորհ

	USAID շնորհ ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2017թ.	5,971,000	719,264	6,690,264
Շնորհված	-	-	-
Ստացված	(1,576,589)	(47,514)	(1,624,103)
Առ 31.12.2018թ.	4,394,411	671,750	5,066,161

4.6 Հրատապ ծրագրեր

	Պետական շնորհ ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2017թ.	-	-	-
Շնորհված	7,526,892	842,400	8,369,292
Ստացված	(7,526,892)	(129,186)	(7,656,078)
Առ 31.12.2018թ.	-	713,214	713,214

5. Կանխավճարներ

	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
Ծրագիր		
ՍԱԲԾ	1,582,782	2,553,996
ՏՏԵԶ	966,246	-
Զերմուկ-1	191,975	311,478
ՄՆՏԶ (ա)	167,621	642,958
Զերմուկ-2	82,592	-
Հրատապ ծրագրեր	33,025	-
	3,024,241	3,508,432

ա/ Մինչև 20% կանխավճար տրամադրվում է շինարարական աշխատանքների իրականացնող կազմակերպություններին՝ համապատասխան բանկային երաշխիքների ստացման դեպքում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

6. Դրամական միջոցներ

	Արժույթ	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
Ընթացիկ այլ հաշիվներ			
Ընթացիկ հաշիվ (ա)	AMD	189,076	109,327
Համայնքների ներդրման հաշիվ		12,171	7,804
Դոնորների հաշիվ		847	847
		<u>202,094</u>	<u>117,978</u>
SDC շնորհ			
SDC շնորհ	USD	64,355	207,001
Համայնքների ներդրման հաշիվ	AMD	24,622	39,061
		<u>88,977</u>	<u>246,062</u>
ՄԱՏԶ			
Նպատակային հաշիվ (IBRD 8283-AM)	USD	784,845	928,023
Համայնքների ներդրման հաշիվ	AMD	333,642	594,271
Դոնորների հաշիվ	AMD	18	1,832
		<u>1,118,505</u>	<u>1,524,126</u>
ՍԱԲԾ			
Դեպոզիտային հաշիվ (ADB 3284-ARM)	USD	18,055,516	21,504,883
		<u>18,055,516</u>	<u>21,504,883</u>
USAID շնորհ			
Դրամաշնորհի հաշիվ	USD	13,530	323
Համայնքների ներդրման հաշիվ	AMD	107,859	63,004
		<u>121,389</u>	<u>63,327</u>
ՏՏԵԶ			
Դրամաշնորհի հաշիվ	USD	414,394	90,595
		<u>414,394</u>	<u>90,595</u>
Ջերմուկ-1			
Դրամաշնորհի հաշիվ	AMD	93,304	1,437,497
		<u>93,304</u>	<u>1,437,497</u>
Ջերմուկ-2			
Դրամաշնորհի հաշիվ (p)	AMD	1,345,155	-
		<u>1,345,155</u>	<u>-</u>
Հրատապ ծրագրեր*			
Դրամաշնորհի հաշիվ(p)	AMD	7,480,641	-
Համայնքների ներդրման հաշիվ	AMD	129,186	-
		<u>7,609,827</u>	<u>-</u>
		<u>29,049,161</u>	<u>24,984,468</u>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(ա) ՀՄՀ III-ի ընթացիկ հաշիվը բաղկացած է Հայանքների ներդրման ֆոնդի մնացորդից (USD 113,597)՝ մարելու ՀՄՀ III շինարարական աշխատանքների գծով պահուստը (ծնթ. 9) և կուտակված տոկոսավճարները (88,497 USD):

(բ) Հրատապ ծրագրի դրամաշնորհային հաշվում ներառված 812,112 ԱՄՆ դոլարի դրամաշնորհի գումարը վերաբերում է Ջերմուկ-2 ծրագրին:

7. Հիմնադիրների ներդրումներ

ՀՏԶՀ-ի միակ հիմնադիրը ՀՀ Կառավարությունն է: Հիմնադիրը ներդրել է հիմնական միջոցներ՝ 151,631 ԱՄՆ դոլար գնահատված արժեքով: Նշված հիմնական միջոցները 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված են:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴԱՐՄԱՆ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

8. Դրամաշնորհներ կառավարությունից

Հիմնականում ներկայացնում է ՀՏԶՀ-ի կողմից ծրագրերի իրականացման համար ստացված դրամաշնորհները՝

	31.12.2018թ. ավարտվող տարի										ԱՄՆ դոլար	
	SDC շնորհ	SDC շնորհ-1	ՄՆՏԶ	ՄԱԲԾ	ՏՏԵԶ	USAID շնորհ	Զերմուկ- 1 շնորհ	Զերմուկ- 2 շնորհ	Հրատապ ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը	
Սկզբնական մնացորդ	2,410,734	4,570	26,189,826	100,355,703	68,525,253	6,758,963	1,726,591	-	-	13,672	205,985,317	
Ստացված դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-	1,441,621	8,369,318	105,103	9,916,042	
Այլ աճ/ (նվազում)	(10,832)	-	-	1	1	-	(115,829)	-	-	-	(126,659)	
Վերագնահատում	-	-	-	(1,374,483)	-	-	-	-	-	-	(1,374,483)	
Փոխհատուցվող ծախսերի համապատասխան եկամուտ	(2,309,061)	(3,544)	(7,478,662)	(5,365,695)	(1,067,927)	(1,559,016)	(1,340,817)	(15,252)	(50,891)	(40,849)	(19,231,714)	
Վերջնական մնացորդ	90,841	1,026	18,711,164	93,615,526	67,457,327	5,199,947	269,945	1,426,369	8,318,427	77,926	195,168,498	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

ԱՄՆ դոլար

	31.12.2017թ. ավարտվող տարի								Ընդամենը
	SDC շնորհ	SDC շնորհ-1	ՄՆՏԶ	ՄԱԲԾ	ՏՏԵ-Զ	USAID շնորհ	Զերմուկ շնորհ	Այլ	
Սկզբնական մնացորդ	-	8,122	33,343,517	99,110,196	68,715,625	9,120,527	-	22,306	210,320,293
Ստացված դրամաշնորհներ	2,518,650	-	-	-	-	-	2,483,629	-	5,002,279
Այլ աճ/ (նվազում)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	3,289,854	-	-	-	-	3,289,854
Փոխհատուցվող ծախսերի համապատասխան եկամուտ	(107,916)	(3,552)	(7,153,691)	(2,044,347)	(190,372)	(2,361,564)	(757,038)	(8,634)	(12,627,114)
Վերջնական մնացորդ	2,410,734	4,570	26,189,826	100,355,703	68,525,253	6,758,963	1,726,591	13,672	205,985,312

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

9. Կրեդիտորական պարտքեր

	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
ՄՆՏԶ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	138,839	322,610
<i>Այլ</i>	89	2,275
	<u>138,928</u>	<u>324,885</u>
ՍԱԲԾ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	338,293	89,110
<i>Այլ</i>	15	18
	<u>338,308</u>	<u>89,128</u>
USAID		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	1,155	11,111
	<u>1,155</u>	<u>11,111</u>
ՏՏԵԶ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	46,472	-
<i>Այլ</i>	-	1
	<u>46,472</u>	<u>1</u>
SDC Դրամաշնորհ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	4,559	-
	<u>4,559</u>	<u>-</u>
Ջերմուկ-1		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	29,123	37,746
	<u>29,123</u>	<u>37,746</u>
Ջերմուկ-2		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	763	-
	<u>763</u>	<u>-</u>
Հրատապ ծրագրեր		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	2,317	-
<i>Այլ</i>	-	-
	<u>2,317</u>	<u>-</u>
Այլ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	14,904	14,904
<i>Հաշվեգրված տոկոսների գծով</i>	112,874	112,874
<i>Շահութահարկ</i>	26,298	-
	<u>154,076</u>	<u>127,778</u>
	<u>715,701</u>	<u>590,649</u>

ա) Պահումները կատարվում են ծառայությունների դիմաց դուրս գրված հաշիվների 5% չափով՝ ՀՄՀ III ծրագրի շրջանակում, և 2.5%-ի՝ մնացած ծրագրերի շրջանակում, մինչև մեկ տարի ժամկետով՝ որպես աշխատանքի որակի երաշխիք:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴԱՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

10. Ծրագրային ծախսեր

ԱՄՆ դոլար

31.12.2018թ. ավարտվող տարի											
	SDC շնորհ	SDC շնորհ-1	ՄՆՏԶ	ՄԱԲԾ	USAID շնորհ	ՏՏԵԶ	Ջերմուկ- 1	Ջերմուկ- 2	Հրատապ ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Աշխատանքներ	416,808	-	6,159,044	4,983,648	58,062	929,493	1,323,738	15,252	50,891	-	13,936,936
Ապրանքներ	1,800,038	-	498,342	-	1,448,827	-	-	-	-	-	3,747,207
Խորհրդատվական ծառայություններ և	23,785	-	237,677	212,699	46,178	88,856	17,079	-	-	27,436	653,710
Գործարանական	68,430	-	567,031	162,979	1,766	49,489	-	-	-	13,412	863,107
Հիմնական միջոցների մուծումներ	-	3,544	16,568	6,369	4,183	89	-	-	-	-	30,753
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	2,309,061	3,544	7,478,662	5,365,695	1,559,016	1,067,927	1,340,817	15,252	50,891	40,848	19,231,713

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՁԱՐԿԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴԱՐՄԱՆ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

ԱՄՆ դոլար

	31.12.2017թ. ավարտվող տարի							
	SDC շնորհ	SDC շնորհ-1	ՄՆՏԶ	ՍԱԲԾ	USAID շնորհ	ՏՏԵԶ	Զերմուկ	Այլ
Աշխատանքներ	-	-	5,838,718	1,782,208	244,486	-	754,937	-
Ապրանքներ	89,109	-	244,184	-	2,000,077	(710)	-	-
Խորհրդատվական ծառայություններ և ուսուցում	7,931	-	371,282	70,860	110,309	-	2,101	-
Գործարանական ծախսեր	10,876	-	683,464	184,962	2,612	53,494	-	6
Հիմնական միջոցների մուծումներ	-	3,552	16,043	6,317	4,080	88	-	8,628
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	137,500	-	-
Ընդամենը	107,916	3,552	7,153,691	2,044,347	2,361,564	190,372	757,038	8,634
								12,627,114

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԺՔԱՅԻՆ ՁԱՐԳԱՅՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

11. Դրամական հոսքեր

	31.12.2018թ. ավարտվող տարի									
	SDC շնորհ	ՄՆՏԶ	ՍԱԲԾ	USAID շնորհ	ՏՏԵԶ	Ջերմուկ-1	Ջերմուկ-2	Հրատապ ծրագրեր	ՀՏՁ2 այլ	Ընդամենը
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Ստացված/ (վերադարձված) ֆոնդեր	2,153,638	6,770,401	689,969	1,624,103	2,311,786	(115,829)	1,441,622	7,656,104	127,482	22,659,276
Վարկ/շնորհ	2,113,385	4,828,642	-	1,576,589	1,913,887	-	-	-	-	10,432,503
Հարմարություն	-	1,826,627	689,969	47,514	397,899	(115,829)	1,441,622	7,526,892	-	11,814,694
Համայնքների ներդրումներ	40,253	115,132	-	-	-	-	-	129,212	-	284,597
Այլ հովանավորներ	-	-	-	-	-	-	-	-	127,482	127,482
Ծրագրային ծախսեր	(2,310,280)	(7,175,121)	(4,139,254)	(1,565,636)	(1,987,610)	(1,229,909)	(97,081)	(81,599)	(40,848)	(18,627,338)
Աշխատանքներ	(412,528)	(5,869,666)	(3,763,286)	(68,018)	(1,849,265)	(1,212,830)	(97,081)	(81,599)	-	(13,354,273)
Ապրանքներ	(1,800,041)	(500,742)	(287)	(1,448,827)	-	-	-	-	-	(3,749,897)
Խորհրդատվական ծառայություններ և ուսուցում	(11,200)	(237,682)	(212,702)	(3,964)	(88,856)	(17,079)	-	-	(27,436)	(598,919)
Գործարարական ծախսեր	(86,511)	(567,031)	(162,979)	(44,827)	(49,489)	-	-	-	(13,412)	(924,249)
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ գործարարական հոսքեր (զուտ)	-	-	-	-	-	2,622	-	-	(2,622)	-
Արտարժույթի օգուտ/(կորուստ)	(443)	(901)	(82)	(405)	(377)	(1,077)	614	35,322	104	32,755
Դրամական զուտ հոսք	(157,085)	(405,621)	(3,449,367)	58,062	323,799	(1,344,193)	1,345,155	7,609,827	84,116	4,064,693
Սկզբնական դրամական մնացորդ	246,062	1,524,126	21,504,883	63,327	90,595	1,437,497	-	-	117,978	24,984,468
Վերջնական դրամական մնացորդ	88,977	1,118,505	18,055,516	121,389	414,394	93,304	1,345,155	7,609,827	202,094	29,049,161

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԺՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	31.12.2017թ. ավարտվող տարի									
	SDC շնորհ	SDC շնորհ-1	ՄՆՏՁ	ՄԱԲԾ	USAID շնորհ	ՏՏԷԶ	Զերմուկ	ՀՏՁՀ այլ	Ընդամենը	
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Ստացված/ (վերադարձված) ֆոնդեր	354,180	-	7,742,652	766,443	2,387,119	144,255	2,483,629	-	13,878,278	
Վարկ/շնորհ	314,915	-	5,518,643	-	2,324,404	133,397	-	-	8,291,359	
Հարավարարչության	-	-	1,792,986	766,443	-	10,858	2,483,629	-	5,053,916	
Համայնքների ներդրումներ	39,265	-	431,023	-	62,715	-	-	-	533,003	
Այլ հովանավորներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ծրագրային ծախսեր	(107,916)	(6)	(6,965,221)	(4,502,864)	(2,347,416)	(53,494)	(1,030,769)	(16,045)	(15,023,731)	
Աշխատանքներ	-	-	(5,660,494)	(4,247,042)	(233,375)	-	(1,028,668)	(16,039)	(11,185,618)	
Ապրանքներ	(89,109)	-	(249,951)	-	(2,001,123)	-	-	-	(2,340,183)	
Խորհրդատվական ծառայություններ և ուսուցում	(7,931)	-	(371,312)	(70,860)	(110,305)	-	(2,101)	-	(562,509)	
Գործարանական ծախսեր	(10,876)	(6)	(683,464)	(184,962)	(2,613)	(53,494)	-	(6)	(935,421)	
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Այլ գործարանական հոսքեր (զուտ)	-	(162)	-	-	-	-	-	35,799	35,637	
Արտադրության օգուտ/(կորուստ)	(202)	-	(19)	(49)	(191)	(166)	(15,363)	87	(15,903)	
Դրամական զուտ հոսք	246,062	(168)	777,412	(3,736,470)	39,512	90,595	1,437,497	19,841	(1,125,719)	
Սկզբնական դրամական մնացորդ	-	168	746,714	25,241,353	23,815	-	-	98,137	26,110,187	
Վերջնական դրամական մնացորդ	246,062	-	1,524,126	21,504,883	63,327	90,595	1,437,497	117,978	24,984,468	

12. Հարկեր

Կիրառելի հարկերը հաշվարկվում և վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենքների համաձայն:

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 20% է:

13. Դատական հայցեր

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ ՀՏԶՀ-ի դեմ առկա են երկու դատական հայցեր՝ Ջերմուկ քաղաքի վերանորոգման ծրագրի շրջանակներում

- Պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու պահանջի մասին
- Կապալառու կազմակերպության հետ պայմանագիրը լուծելու և պատահառած վնասը հատուցելու մասին:

14. ՖՀՄՍ 13 Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է այն ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքները բացահայտվել են ծանոթագրություններում.

Հոդված	Իրական արժեք հազար դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Կրեդիտորական պարտքեր	715,701	<i>Ընթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) առևտրային կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ